

LINA WOLFF

LIHAN AIKA

SUOMENTANUT SIRKKA-LIISA SJÖBLOM

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta saamastaan tuesta.

Lainaukset Friedrich Nietzschen teoksesta *Näin puhui Zarathustra* sivuilla 61 ja 36 on suomennettu Aarni Koudan käännöstä mukaillen.

Lainaus Djuna Barnesin teoksesta *Yömetsä* sivulla 96 on suomennettu Lauri Perkin käännöstä mukaillen.

Lainaus Fjodor Dostojevskin teoksesta *Karamazovin veljekset* sivulla 131 on suomennettu Martti Anhavan käännöstä mukaillen.

Lainaus Giovanni Pico della Mirandolan teoksesta *Ihmisen arvokkuudesta* sivulla 198 on suomennettu Tapio Martikaisen käännöstä tiivistäen.

Lainaus Friedrich Nietzschen teoksesta *Aamurusko. Ajatuksia moraalisisista ennakkoluuloista* sivuilla 214–215 on suomennettu Risto Korkea-ahon käännöstä mukaillen.

Lainauksen Friedrich Nietzschen teoksesta *Hyvän ja pahan tuolla puolen – erään tulevaisuuden filosofia* sivulla 221 on suomentanut J. A. Hollo.

Ruotsinkielinen alkuteos *Köttets tid*

Copyright © Lina Wolff 2019

Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonloughinta kielletty.

ISBN 978-951-1-47606-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

*If you bring forth what is within you,
what you bring forth will save you.
If you do not bring forth what is within you,
what you do not bring forth will destroy you.*

GNOSTILAINEN TUOMAAN EVANKELIUMI

Mercurio

LENTOKONEEN LASKEUTUESSA KOHTI sisämaata hän katselee hiekanvärisiä kerrostaloja ja kukkuloita, jotka kumpuilevat kuivina ja autioina kuin kuun pinta. Hän ei ole matkalla tähän kaupunkiin ensimmäistä kertaa. Vuosia sitten hän asui täällä niin kauan, että oppi jotakin sen sielusta. Kaupunki on kuin kesytetty villieläin tai kuin hiillos, joka vielä kytee. On pysyttävä varuillaan, ja jos nukkuu, on syytä pitää toinen silmä auki. Samankokoisella matka-apurahalla olisi päässyt Barcelonaan, San Sebastiánin tai Valenciaan, joissa meren läheisyys tekee kesäkuukausista siedettäviä, hän ajattelee. Mutta lahjahevosen suuhun ei katsota, kuten sanotaan. Sitä paitsi huomionosoitusten kanssa taitaa olla niin, että huomionosoituksen kyllä saa mutta jollain tapaa huomionosoitus myös saa sen, jolle se myönnetään.

Kaiuttimissa stuertin ääni kertoo, että hetken kuluttua laskeudutaan Madridiin ja että lämpötila on kaksikymmentäyhdeksän astetta. Hän kiinnittää turvavyön, nojautuu taaksepäin ja odottaa silmät kiinni, että koneen pyörät koskettaisivat kiitotietä.

Hänelle on järjestetty asunto Goyan kaupunginosasta, kolme huonetta ja keittiö. Huoneet ovat junamaisesti rivissä, niin että ensimmäinen, joka voi tarvittaessa toimia vierashuoneena, on heti ulko-oven vieressä ja sitä seuraavat keittiö, kylpyhuone, olohuone ja perimmäisenä makuuhuone, jonne hän itse aikoo asettua. Hän menee matkalaukkuineen sisään ja tarkastaa paikat samalla kun omistajarouva seisoo eteisessä naputellen

hivenen kärsimättömästi ovenkarmia. Rouvan mukaan naapurit ovat herkkäkorvaisia, joten meno ei mielellään saisi yltyä kovin railakkaaksi, jotkut stipendiaatit nimittäin ovat joskus juhlineet pitkälle aamuun asti. Ei huolta, hän lupaa. Hän on neljäkymmentäviisivuotias, hänen rellestämisensä on jo kauan sitten rellestetty. Kun käytännön asiat on hoidettu, hän menee El Corte Inglésin tavarataloon ostamaan viinipullon. Espanjaan tultuaan hän aloittaa aina siitä. Monet lähtevät rannalle tai – jos ovat Madridissa – baariin tai ravintolaan, missä he rentoutuvat ja imevät itseensä tunnelmaa, tilaavat mojiton ja raapustavat jotakin Moleskinen muistikirjaan, mutta hän juo viiniä televisiota katsellen. Lasi kädessään hän vajoaa istumaan pehmeiden tyynyjen sekaan sohvalle. Siinä hän lojuu loppuillan raukeana, kun hänen ylitseen vyöryy uutisten, venezuelalaisten sarjojen ja terävien juoruhjelmien kiihkeä puhe.

Vähän puolenyön jälkeen hän herää siihen, että avoimesta ikkunasta käy viileä ilmavirta. Hänellä on edelleen viinilasi kädessään, ja suussa maistuvat ikäkulut putket hänen juotuaan aiemmin illalla kalkkipitoista hanavettä. Aukioilta ja pubeista kantautuu yhä äänekkäämpää puheensorinaa. Hän nousee sohvalta ja menee katsomaan ikkunasta läheiselle aukiolle. Tuolla se odottaa, hän ajattelee. Elämä. Hän päättää lähteä ulos, ja hänen astuessaan kadulle vastaan lyö Madridin öinen pulssi. Mieleen muistuu, millaista oli vajaat kaksikymmentä vuotta sitten, kun hän opiskeli täällä ja noudatti vuorokausirytmää, jonka mukaan illallista ei koskaan syöty ennen kymmentä ja sen jälkeen lähdettiin aina ulos. Milloin nukuttiin? Hän ei muista nukkuneensa Madridissa koskaan, mutta ei myöskään olleensa ikinä väsynyt.

Hän menee baariin, jonka ikkunat ovat värillistä lasia ja kalusteet tummaa puuta, istuutuu tiskin ääreen ja tilaa lasillisen cavaa. Hetken kuluttua hän panee merkille miehen, joka istuu

baarin toisella puolella ja kiinnittää huomiota monesta syystä. Mies istuu yksin, pälyilee ympärilleen ja näyttää hikoilevan, vaikka ilmastointi puhaltaa täysillä eikä baarissa ole erityisen lämmin. Hän on ilmeisesti tarkkaillut miestä vähän turhan kauan, koska yhtäkkiä tämä lakkaa pälyilemästä ja katsoo suoraan häneen. Hän painaa katseensa tiskiin. Hänellä ei ole tapana iskeä seuraa baareista, mutta jos hän tekisi niin, hän valitsisi erilaisen kohteen. Mutta tapahtumat ovat näköjään lähteneet vyörymään, koska nyt mies nousee, ottaa lasinsa ja tulee häntä kohti. Hän käsittää, ettei ehdi nousta ja häipyä muina naisina ennen kuin mies saapuu hänen luokseen. Päästyään hänen viereensä mies kysyy tukahtuneella äänellä – sellainen ääni on ihmisillä, jotka eivät puhu kovin usein – kelpaako seura. Kun hän ei vastaa, mies vetää esiin jakkaran ja istuutuu. Kääntyy häneen päin ja ojentaa kätensä.

– Mercuro Cano, mies esittäytyy.

Myös hän kertoo nimensä. Sitten he istuvat vaiti. Kun hiljaisuutta on kestänyt jonkin aikaa, hänestä alkaa tuntua, että pitäisi etsiä toinen baari. Hän liikahtaa noustakseen.

– Lähdetkö sinä jo? mies kysyy. – Emmehän me ole vielä edes alkaneet jutella.

Äänensävyssä on jotakin vilpittömän kummastunutta ja ikään kuin syvästi, inhimillisesti hämmentynyttä, ja hän päättää jäädä istumaan. Silmänurkastaan hän näkee, että mies vetää taskustaan nenäliinan ja kuivaa otsaansa.

– Voitko sinä hyvin? hän kysyy.

– En, mies vastaa. – Totta puhuakseni en voi ollenkaan hyvin.

Puhuessaan mies sipaisee sormella nenäanalustaansa kuin pyyhkiäkseen pois nuuskaamisesta jääneen vaahdon tai jauheen.

– Kaipaam juttukaveria, mies jatkaa. – Tunnetta, että jokin elämässäni on normaalisti. Suurin piirtein normaalisti edes hetken verran.

Mikäs siinä, hän ajattelee. Oleskelun tarkoituksenahan on myös tavata uusia ihmisiä, eikä se onnistu, jos ottaa pitkät heti kun joku lähestyy.

– Okei, hän sanoo.

Mies nyökkää helpottuneena.

– Mitä teet työksesi? mies kysyy.

– Kirjoitan, hän vastaa.

– Vau, mies sanoo. – Siis kirjoitat. Mitä sinä kirjoitat?

– Artikkeleja ja kolumneja erääseen maaseutulehteen.

– Asutko täällä Madridissa?

– Sain matka-apurahan. Kolme kuukautta, sisältää kaiken muun paitsi ruuan ja taskurahan.

– Onneksi olkoon.

Turha onnitella, hän sanoo ja lisää, että jos häneltä olisi kysytty, hän olisi mieluummin matkustanut jonnekin muualle kuin Madridiin. Hän on asunut täällä ja tietää, että on sulaa hulluutta tulla tänne toukokuun ja elokuun välisenä aikana. Jossain sisämaassa, olisiko ollut Granadassa, lämpötila oli noussut yli neljääkymmeneenasteeseen. Toisin sanoen pääsi. Hän puhuu nopeasti kuten teki täällä asuessaan ja ilahtuu huomatesaan, että espanja sujuu.

– Mistä olet kotoisin? mies utelee.

– Ruotsista.

Mies siemaisee lasistaan.

– Vai Ruotsista, mies toteaa. – Miestenvihaajamaasta.

– Mitä tarkoitat? hän kysyy.

– Että kotimaasi tuntuu olevan täynnä miestenvihaajia.

– En ymmärrä.

– Olen lukenut –

Hän keskeyttää miehen huitaisemalla torjuvasti kädellään.

– Kuulehan, minä lähdin ulos juomaan lasillisen viiniä ja rentoutumaan, hän sanoo. – Jos suot anteeksi.

Hän ottaa kulauksen lasistaan.

– Oletko sinä feministi? mies kysyy.

– Siis eikö mene jakeluun?

– Tahdon tietää.

– Miksi?

– Haluan ymmärtää, miksi te siellä pohjoisessa vihaatte miehiänne.

– Suoraan sanottuna –

– Kaunaa ja katkeruutta, mies intää. – Vihan virtoja. Miksi?

Mies katsoo häntä uhmakkaasti silmiin. Hän vastaa katseen. Sitten, kuin erikoisena kontrastina uhmakkuudelle, miehen käsi alkaa täristä. Se pitelee edelleen lasia, ja jääpalat kilahtelevat yhteen meripihkanvärisessä nesteessä.

– Mitä nyt? hän kysyy. – Miksi sinä vapiset?

Mies tarkastelee kättään ja sormien vaalenemisesta päätellen puristaa lasia kaikin voimin kämmentään vasten. Kun jääpalojen liike pysähtyy, mies tuijottaa tyhjyyteen niin kauan että hän alkaa epäillä tämän unohtaneen hänet. Mutta juuri kun hän aikoo nousta ja lähteä, mies kohottaa katseensa lasistaan, tarttuu häntä käsivarresta ja sanoo:

– Anteeksi.

– Mistä hyvästä? hän kysyy.

– Siitä, mitä juuri sanoin.

Hän kohauttaa olkapäitään ja vetää kätensä vapaaksi.

– Annatko minulle anteeksi? mies toistaa.

– Miten niin? En minä piittaa. Pian sinä menet kotiisi ja minä menen omaan kotiini, emmekä me koskaan enää tapaa. Se siitä.

– Siinähan se ongelma juuri piileekin, mies sanoo. – Kun minä toivoisin, ettei niin kävisi.

– Nyt putosin kärryiltä, hän sanoo. – Äsken sinä tunnuit halveksivan minua. Nyt kuulostaa melkein siltä kuin vannoisit rakkautta.

– Vannoisin rakkautta? mies naurahtaa. – Ei, älä ole huolisasi. Olen elämässäni rakastanut vain yhtä naista, ja se nainen on vaimoni, Soledad Ocampo. Hän on minulle se ainoa oikea. Tekisin mitä vain, jotta hän olisi rinnallani.

– Ahaa. Miksi sitten istut täällä keskustelemassa ventovieraan kanssa sen sijaan että olisit hänen luonaan?

– Pitkä juttu. Aluksi sitä tavallista. Pientä kyllästymistä, pientä pettämistä. *Same old*. Mutta sitten hänen sairautensa paheni ja me menimme terapiaan.

– Hänen sairautensa?

– Hänellä on synnynnäinen sydänvika.

– Auttoiko se?

– Mikä?

– Terapia.

– Ai auttoiko terapia? Mies katsoo häntä kulmat koholla. – Ei auttanut. Ei todellakaan.

– Olen pahoillani. Kun voihan terapia joskus toimiakin.

– Et ymmärrä, mies sanoo päätään pudistaen. – Ei se ollut mitään tavallista pariterapiaa vaan pariterapiaa helvetistä.

– Pariterapiaa helvetistä?

Hänen kiinnostuksensa herää. On mukava kuunnella tällaisia tarinoita. On mukava kuunnella, kuinka muut ovat toimineet, kuinka muut ovat selviytyneet tilanteista, jotka hän on mokaannut, ja on mukava huomata, että joskus harvoin hän on selvinnyt jostakin, minkä toiset ovat mokaanneet. Hän haluaa kuulla lisää, mutta nyt mies tuijottaa taas lasiinsa. Hänestä tuntuu, että keskustelu on ehkä kaikesta huolimatta ajautunut umpikujaan. Taas hän nousee.

– Hyvästi, hän sanoo. – Toivon koko sydämestäni, että saat asiat järjestykseen vaimosi kanssa. Lykkyä tykö.

– Odota, mies sanoo ja tarttuu taas häntä käsivarresta. – Ole kiltti, älä lähde!

– Mikä hätänä? hän kysyy viileästi.
– Tarvitsen apua.
– Millaista apua?
– Katon pään päälle muutamaksi päiväksi.
– Katon pään päälle muutamaksi päiväksi? Siis minun luotaniko? Et voi olla tosissasi.

Häntä naurattaa. Mies lipoo kieltään ja kuivaa taas otsaansa.
– Tehdäänpä näin, mies ehdottaa. – Tehdäänpä näin. Minä saan majoilla luonasi muutaman päivän. Vastineeksi kerron pariterapiasta ja naisesta, joka tuhosi elämäni. Voimme sanoa häntä feministiksi. Tarina on kaltaisesi mielestä ehkä kiinnostava.

Hän ei ymmärrä, mitä mies tarkoittaa.
– Kuka on nainen, jota sanot feministiksi?
– Sisar Lucia.
– Sisar Lucia? Onko hän siis nunna?
– Nimenomaan! mies huudahtaa. – Oikein päätelty! Kuvittele yhdistelmä belgiansinisen lihasonnin voimaa ja Hitlerin pahuutta. Lisäksi pari vakallista miesvihaa ja tislattua naisten katkeruutta, siinä on Lucia pähkinänkuoressa.

Hän yrittää nähdä mielessään miehen kuvaileman hahmon.
– Hän on pieni ja siro, mies jatkaa, – kuin lapsi. Mutta kuitenkin ikivanha. Ihminen, joka on nähnyt kaiken ja tehnyt kaiken ja tietää tasan tarkkaan, miten... Häneltä muuten puuttuu sormi. Sanotaan, että sika on purrut sen irti.

Hän tuijottaa miestä. Nunnasta on piirtymässä niin eriskummallinen kuva, ettei hän kykene loihtimaan sitä silmiensä eteen. Toisaalta, hän ajattelee, kaikki kirjoittavat ihmiset tietävät, että sanonnassa ”todellisuus on tarua ihmeellisempää” on vinha perä. Kuva vihamielisestä, sormipuolesta nunnasta kutkuttaa hänen uteliaisuuttaan.

– Piilota minut, mies anelee. – Vain muutamaksi päiväksi. Et joudu katumaan.

Äkkiseltään idea tuntuu järjettömältä. Mutta toisaalta – idea se on järjetönkin idea, ja kenties kertomuksen pohjalta saisi kirjoitettua kolumnin. Hän sanoo nukkuvansa yön yli ja ilmoittavansa päätöksestään seuraavana päivänä. Hän saa miehen puhelinnumeron. Sitten hän kävelee kotiin ja nukahtaa makuuhuoneen avointen ikkunoiden alla. Ulkopuolella on yö. Hän näkee pitkiä sekavia unia tuntemattomista miehistä baareissa ja nunnista, jotka kumipohjaisissa kengissä hiippailevat suden hetkellä pitkin Madridin katuja jahdaten jotakin epämääräistä.

*

Aamulla hän herää valoon. Hän on unohtanut sulkea ikkunaluukut eikä ilmastointia ole, joten lakanat ovat hiestä kosteat. Hän nousee vuoteesta ja käy kylmässä suihkussa. Hän käsittää, että asunnosta tulee päiväsaikaan sietämättömän kuuma. On siis löydettävä paikka, jossa voi loikoilla varjossa, ehkä peräti uima-altaan reunalla. Ei niin että hänellä yleensä olisi tällaisia tapoja. Mutta Espanjassa kaikki on toisin. Keittiöstä löytyy kahvipurkki ja mutteripannu, ja istuessaan hetkeä myöhemmin kuppi kädessään hän miettii edellistä iltaa. Päivänvalossa tapahtumat muuttavat muotoa ja tuntuvat epätodellisilta. Istuiko hän todella baarissa seuranaan mies, joka väitti joutuneensa nunnan vainoamaksi? Hän pudistaa päätään. Espanja, hän ajattelee, Espanja. Lämmön vuoksi kaikki vääristyy. Hän pakkaa rantakassin ja lähtee liikkeelle suuntanaan *club social* Arturo Sorian kaupunginosassa. Aurinkotuoli varjossa maksaa kaksikymmentä euroa. Hän makoilee tuolilla odottaen tuntevansa jonkinlaista iloa. Millaista iloa tahansa, kunhan se todistaisi, ettei hänen sydämensä ole täysin näivettynyt pohjoisen pitkässä talvessa. Iloa auringonpaisteesta. Uutuudenviehätystä. Ehkä suorastaan kirjoittamisen riemua. Tunnetta, joka kum-

puaa uudesta paikasta, eri kielillä kaikuvasta puheensorinasta, ravintolakeittiön tuoksuista tai veden loiskeesta – samantekevää, mistä. Iloa hän ei siinä aurinkotuolilla loikoillessaan kuitenkaan tunne. Lähinnä tuntuu kuin hänen sisimpänsä olisi suuri märkä lankakerä, jota edes aurinko ei pysty kuivaamaan.

Hetken kuluttua hän kuulee, kuinka aurinkotuoleja aletaan raahata kiveyksellä. Hänen vieressään siirrellään kalusteita ja tehdään tilaa pyörätuolille. Vähän päälle kuusikymppinen nainen kävelee ympäriinsä ja jakelee käskyjä, ja kaksi kehonrakentajan näköistä vanteraa miestä toteuttaa niitä. Pyörätuolissa istuu naisen ikäinen mies. Hän näyttää olevan omissa maailmoissaan, suu roikkuu auki ja silmät toljottavat. Suupielestä valuu sylkeä kohti rintaa, ja silloin tällöin nainen kääntyy pyyhkimään sen pois. Liikkeet näyttävät automaattisilta kuin nainen olisi toistanut niitä samanlaisina vuosien ajan. Nainen siirtää pöydän oikeaan kohtaan ja kohottaa miehen jalat ylös, kääntyy pyyhkimään sylkeä, antaa ohjeita apulaisilleen, kääntyy pyyhkimään sylkeä. Lopuksi kehonrakentajat nostavat miehen pyörätuolista aurinkotuoliin. Nainen pyytää heitä työntämään pyörätuolin sivummalle ja tuomaan kahvit hänelle ja Santiagolle. Miehen nimi on siis Santiago. Kun kehonrakentajat lähtevät toimittamaan asiaa, nainen kaivaa esiin aurinkovoiteen ja ryhtyy levittämään sitä omalle iholleen ja Santiagon iholle. Kookosöljyn tuoksu sekoittuu maatuuleen, joka on noussut allasalueella. Koko ajan nainen rupattelee Santiagolle, ja kun kehonrakentajat tuovat kahvit, nainen auttaa Santiagoa juomaan kallistamalla kuppia ja pitämällä lautasliinaa leuan alla. Myös tuo liike vaikuttaa harjaantuneelta, sillä pisaraakaan ei valu ja Santiagon rinnalle levitetty valkoinen lautasliina pysyy tahrattomana. Nainen puuhailee vielä tovin.

Hänen on täytynyt nukahtaa, koska äkkiä hän herää siihen, että on aivan hiljaista. Hän kohottaa päätään nähdäkseen, ovatko nainen ja Santiago yhä altaalla. Kyllä he ovat. Kumpikin nukkuu omassa aurinkotuolissaan. Santiagon leuan ja olkapään väliin on työnnetty rullalle kiedottu pyyhe. Nainen pitää Santiagoa kädestä, ja heidän hiuksensa liikahtelevat leppeässä tuulella. Näky on kaunis, niin kaunis, että hänen kurkkuun kuristaa. Ehkä hänen jo silloin käy jollain lailla kateeksi. Hän ymmärtää, että nainen ja sairas mies jakavat jotakin niin harvinaislaatuista kuin yhtäikäisen suuren kärsimyksen ja onnen. Sellaisen suhteen syntyminen edellyttää jotakin erityistä, ja hän tietää sen. Hän pohtii muutamia ruotsalaisia ystäviään. Yksi inhoaa sydämensä pohjasta ex-miestään eikä voi lopettaa tämän morkkaamista, aivan kuin olisi jäänyt eräänlaisen vihan Touretten vangiksi. Toinen nimittää miestänsä talousposuksiksi, ja kolmas on eronnut mutta terrorisoi eksäänsä lähetelemällä täysin joutavia sähköposti- ja muita viestejä, joiden ainoana tarkoituksena on häiritä eksän ja tämän nyksän rauhaa. Neljännen ystävän mielestä kuosissa pysyttely on mieskatseelle alistumista, joten ystävä on antanut vyötärönseutunsa hitaasti mutta varmasti plösahtää. Hänestä itsestään puhumattakaan. Hän on oikea epäonnistumisten eldorado eikä löydä elämän suhdelabyrinthista ulos, yrittäpä kuinka kovasti tahansa. Viereisen aurinkotuolin nainen on jotain ihan muuta: vanhempi ja sairaan miehen puoliso, mutta myös oman elämänsä rouva. Kuulostaa kenties banaalilta, mutta ei todellakaan ole sitä.

Hetken kuluttua tarjoilija tulee kysymään naiselta, mihin aikaan lounas tarjotaan. Äänensävy on kunnioittava, espanjalaiset osoittavat automaattisesti kunnioitusta niille, jotka tekevät uhrauksia perheen vuoksi. Tarjoilijan lähdettyä nainen

avaa rantatunikansa napit ja levittää aurinkovoidetta myös vatsalleen. Kun hän tarkastelee naista, joka voideputkiloa pidellen hieroo toisella kädellä timmiä kroppaansa, hän kärsii niin kuin jokainen nainen kärsii silloin, kun tajuaa jonkun selvästi vanhemman olevan selvästi kauniimpi. Aurinkotuolinaisen iho on ruskea ja hieman läikikäs kuin hyvin kallisarvoinen pergamentti. Hiukset ovat vaaleat ja lyhyet, ja kaikkialla kasvoissa on pisamia, tai kenties ne ovatkin maksaläiskiä. Yhtäkkiä nainen nousee, kipaisee altaan reunalle ja sukeltaa veteen notkeasti kuin parikymppinen. Hän ui edestakaisin, pärskii nauraen ja vilkuttaa Santiagolle.

– Santi! nainen huutaa. – Santi, Santi, huhuu! Näetkö minut, huhuu!

Santiagon kurkusta purkautuu ääni, jonkinlainen tuskallisen voihkaisun ja hyväntuulisen naurun välimuoto. Santiago hymyilee vaimolleen, ja sylkeä valuu nyt koko alahuulen mitalta, niin että rinta kastuu. Kaikki altaalla tuijottavat pariskuntaa eräänlaisen mykän ihailun vallassa. Jopa tarjottimia kiidättävät tarjoilijatkin pysähtyvät katsomaan. Nainen ponnistaa vaivattomasti ylös altaasta, juoksee kohti Santiagon aurinkotuolin viereistä pikkupöytää, nappaa nenäliinan ja pyyhkii syljen.

Tunnit kuluvat. Hän loikoilee aurinkotuolissa ja pohdiskelee baarissa kohtaamaansa miestä. Tämänpäiväisten tapahtumien ja viereen ilmestyneen pariskunnan ansiosta hän ei oikeastaan enää kavahda ajatusta miehen auttamisesta. Sillä tilanne on tämä: Hänellä on vapaa huone. Mitä haittaa hänelle on siitä, jos hän majoittaa hädänalaisen muutamaksi päiväksi? Sitä paitsi mieshän lupasi kertoa hänelle pariterapiasta ja feminististä. Tarina voi osoittautua kiehtovaksi. Mutta eikö ole sentään vähän liian hyväuskoista ottaa nurkkiinsa ventovieras? Täytyy vain luottaa vaistoon, hän ajattelee. Sielunsa silmin hän näkee

baarin miehen laseineen ja värisevine jääpaloineen, ja heti mies tuntuu täysin harmittomalta. Mutta entä jos hän erehtyy? Silloin on vain kestettävä seuraukset. Hiukan pitää uskaltaa, jos haluaa kokea elämässään jotakin arvokasta. Hän ottaa puhelimensa, lähettää tekstiviestillä osoitteen ja kirjoittaa myös, että mies on tervetullut illalla kahdeksalta. Melkein heti mies vastaa, ettei tiedä miten kiittäisi ja ettei hän joutuisi katumaan ja-lomielisyyttään.

Hän jatkaa torkkumista aurinkotuolissa. Kello lähestyy kahta. Hän kuuntelee veden loisketta, kuppien ja lusikoiden kilinää ja puheensorinaa. Sitten viereisen aurinkotuolin nainen ryhtyy puhumaan puhelimessa samalla kun mies makaa palmunlatvoja tuijottaen.

Hän ei yleensä kuuntele muita ihmisiä salaa, mutta aurinkotuolit ovat niin lähekkäin, että on mahdotonta olla kuulematta. Keskustelu koskee kotiapua. Nainen on ilmeisesti pannut jonnekin ilmoituksen mutta ei ole tyytyväinen yhteenkään hakijoista. *En voi kuvitella häntä Santin kanssa*, nainen sanoo päättään pudistellen, *ongelma on siinä, etten voi kuvitella ketään haastattelemistani henkilöistä Santin kanssa, enkä antaisi itselleni koskaan anteeksi, jos häntä laiminlyötäisiin tai hänelle sattuisi jotakin*. Nainen jatkaa, että sitä kuulee niin paljon kaikenlaista ja ettei Santi pian ehkä pysty lainkaan puhumaan, ja kuinka nainen silloin voisi varmistua, että kaikki sujuu hyvin? Siksi nainen on päättänyt luopua toistaiseksi ajatuksesta, helpompaa on yksinkertaisesti huolehtia kaikesta itse.

Kun idea syntyy, se syntyy silmänräpäyksessä ja tuntuu päivänselvältä. Hänen ei tarvitse edes harkita, joten naisen lopetettua puhelun hän nousee istumaan aurinkotuolillaan, ojentaa kätensä ja esittäytyy. Nainen kättelee epäröiden ja kertoo myös nimensä.

– Miranda, nainen sanoo. – Miranda Reyes.

– Anteeksi, hän sanoo, – mutta en voinut olla kuulematta. Juttu on niin, että minä etsin juuri sellaista työtä, jolle tarvitsen tekijän.

Mistä sanat kumpuavat? Hänellä ei ole aavistustakaan, mutta sitä mukaa kuin ne pulppuavat ilmoille, hän tuntee niiden olevan totta. Hän kaipaa tekemistä ja sen lisäksi elämän tarkoitusta. Hän kaipaa tekemistä, jossa olisi oikeasti hyödyksi ja jonka ansiosta välttyisi yksinololta. Mikä olisi mielekkäämpää kuin sairaan auttaminen ja tämän naisen kaltaisen ihmisen taakan keventäminen?

Miranda Reyes katsoo häntä epäillen.

– Et ole espanjalainen.

– En olekaan, olen täällä kirjoittamassa, hän selittää. – Mutta minun täytyy pitää välillä taukoja ja tehdä jotakin ihan muuta. Kun kuulin sinun puhuvan, ajattelin, että tuohan olisi täydellistä. Muutama tunti päivässä. Artikkelien välissä, jos ymmärrät mitä tarkoitan.

Miranda Reyes katsoo häntä tutkivasti. Mittailee häntä päästä varpasiin, tarkastelee sitten pitkään laukkuja, kenkiä ja vaatteita, jotka hän on ripustanut aurinkovarjon ruoteeseen.

– Kuinka vanha sinä olet? Miranda kysyy.

– Neljäkymmentäviisi.

– Oletko koskaan huolehtinut muistisairaista?

Hän pudistaa päätään.

– En, mutta oppisin varmasti. Sitä yritän sanoa. Että jos vain on tahtoa, oppii kyllä.

– Ei aina, Miranda sanoo.

– Anna minulle tilaisuus, hän pyytää. – Kaikkihan voi sujua erinomaisesti.

– Erinomaisesti, Miranda toistaa kuin sana olisi karvas hedelmä.

– Enpä muista, milloin jokin viimeksi sujui erinomaisesti.

Miranda kääntyy kohentamaan pyyhettä Santiagon leuan alla ja kuivaamaan sylkivanan.

– Mutta kaikin mokomin, nainen jatkaa, – miksikäs ei? Voin haastatella sinua nyt, ennen kuin mieheni herää.

Ja Miranda Reyes haastattelee häntä. Missä hän asuu, onko hänellä sisaruksia, missä hän on opiskellut, menettääkö hän helposti malttinsa, kuinka vahva hän on fyysisesti, millaisia ruokia hän osaa laittaa ja entäs hänen tietämyksensä lääkkeistä? Oksettaako häntä helposti, onko hän ikinä vaihtanut vaippaa aikuiselle ja miten hyvä hän on noudattamaan aikatauluja? Miranda Reyes haluaa myös nähdä, mitä hänen laukussaan on ja miltä hänen kenkensä näyttävät sisäpuolelta. Sopivasti kun tämä kaikki on hoidettu, Santiago herää.

– Juttele hänen kanssaan, Miranda kehottaa. – Piristä häntä.

Hän yrittää parhaansa, vaikkei olekaan helppoa rupatella vieraan ihmisen kanssa, kun Mirandan kaltainen ihminen vahtii haukkana vieressä. Santiago tuskin ymmärtää paljoakaan hänen puheistaan, mutta hymyilee lakkaamatta koko kokeen ajan. Viimein hän ei enää keksi sanottavaa ja istuu vain vaiti, miehelle hymyillen. Silloin Santiago tekee jotakin yllättävää: tarttuu häntä kädestä ja puristaa.

– Paljonko haluat palkkaa? Miranda Reyes kysyy eleen nähdessään.

Hänen matkakassansa ei todellakaan ole pohjaton, mutta sillä hetkellä hän oivaltaa, ettei halua palkkaa. Hän haluaa *auttaa*. Hänellä on oleskelunsa ajaksi suunnitelma, eikä hän odota saavansa tuloja seuraavien viikkojen aikana. Apuraha kattaa lähes tulkoon kaiken, eikä hänellä ole kalliita tapoja. Joku on sanonut, ettei onnelliseksi voi tulla ottamalla vain koko ajan vastaan. On myös itse annettava. Hän sanoo niin ja tuntee eräänlaista hyvyyden lempeää mutta samalla melkein pateettista huumaa, kun Mirandan silmät hitaasti kostuvat.